

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Ordførere og rådmenn
Fylkesordførere og fylkesrådmenn

Deres ref

Vår ref

Dato

15/4950-22

16.12.2016

Digitalisering i kommunal sektor

Regjeringen har tatt initiativ til et offensivt og målrettet arbeid med å fornye, forenkle og forbedre offentlig sektor. Digitalisering er en vesentlig del av dette arbeidet. Fremover må stat og kommune samarbeide mer og bedre for å tilby innbyggere og næringsliv gode, brukervennlige og helhetlige digitale tjenester.

Digitalisering handler om å tilby nye og bedre tjenester, som er enkle å bruke, effektive og pålitelige. Digitalisering legger til rette for økt verdiskaping og innovasjon, og kan bidra til å øke produktiviteten i både privat og offentlig sektor. Digitalisering er et viktig verktøy for forenkling av kompliserte regelverk, og fornying av gammel og tungvint forvaltningspraksis.

Dette brevet inneholder en kort gjennomgang av de viktigste nye tiltakene med relevans for kommunal sektor i den statlige digitaliseringspolitikken.

1. En ny digital agenda

Regjeringen la i 2016 frem Meld. St. 27 (2015-2016) *Digital agenda for Norge. IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet*.¹ Meldingen presenterer regjeringens overordnede politikk for hvordan vi kan utnytte IKT til samfunnets beste. Departementet vil særlig løfte frem følgende tiltak:

---

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-27-20152016/id2483795/>

Mer helhetlige løsninger

Mange offentlige tjenester forutsetter et utstrakt samarbeid mellom statlig og kommunal sektor. Når det gjelder oppgaver som løses på tvers av statlig og kommunal sektor, vil regjeringen at de statlige virksomhetene skal ta et større ansvar for at det utvikles helhetlige, digitale løsninger som også kan benyttes av kommunene. I tillegg skal statlige virksomheter ta mer hensyn til kommunene i sitt digitaliseringsarbeid.

Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) har i 2016 kartlagt statlige digitaliseringsprosjekter med konsekvens for kommunene i utvalgte statlige virksomheter. Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) gjennomgår nå Difis funn og forslag til tiltak for bedre samordning. Departementet skal samarbeide med KS om det videre arbeidet.

Digital postkasse til innbyggere

Digital post gjør kommunikasjonen med det offentlige raskere, tryggere og enklere. *Digital postkasse til innbyggere* er en sikker løsning, og kommunene kan sende både vedtak og andre viktige henvendelser, inkludert sensitive personopplysninger. Med digital post sparer kommunene penger, mens innbyggerne får bedre tjenester. KS SvarUT kan videresende post til *Digital postkasse til innbyggere*. Kommuner som ikke har tatt i bruk digital postkasse ennå, kan ta kontakt med Difi og få hjelp til å koble seg på.

I 2014 ble forvaltningsloven² og eForvaltningsforskriften³ endret slik at forvaltningen som hovedregel skal kommunisere digitalt med innbyggere og næringsdrivende. Forvaltningsorganet skal sørge for at parten blir varslet om at enkeltvedtak er fattet, og om hvor og hvordan vedkommende kan skaffe seg kunnskap om innholdet. Vedtaket kan for eksempel bli gjort tilgjengelig i mottakers digitale postkasse. Hvis mottaker ikke har skaffet seg tilgang til enkeltvedtaket innen én uke fra det tidspunktet vedtaket ble gjort tilgjengelig, og varsel ble sendt, skal parten varsles digitalt en gang til (per e-post eller sms). Det vil si at det ikke lenger er slik at vedtak og lignende må sendes på papir til mottaker dersom han eller hun ikke har åpnet det digitalt.

ID-porten

ID-porten er en innloggingsløsning som gir innbyggerne sikker tilgang til over 1000 netjtjenester i stat og kommune. Difi har etablert en felles tjeneste for å signere dokumenter fra offentlig sektor direkte på nett. Denne tjenesten er tilgjengelig via ID-porten. Signeringstjenesten erstatter håndskreven signatur og

---

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

³ Forskrift 25. juni 2004 nr. 988 om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften).

gjør det mulig for innbyggere å signere dokumenter fra det offentlige digitalt. Tjenesten bidrar til en brukervennlig, sikker, praktisk og effektiv håndtering av dokumenter som krever signatur fra innbyggere. For mer informasjon se <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitale-felleslosninger/id-porten>.

«Én innbygger, én journal»

Helse- og omsorgssektoren er i gang med å realisere "Én innbygger – én journal". Det langsiktige målet er en felles nasjonal løsning som gir en gjennomgående digital journalløsning for hele helsetjenesten. Regjeringen har pekt på programmet "Helseplattformen" i region Midt-Norge som et første steg i den videre utviklingen. Den kommunale helse- og omsorgstjenesten, helseforetakene, spesialisthelsetjenesten og de statlige etatene må delta aktivt i det videre arbeidet med en felles, nasjonal løsning gjennom et tett statlig-kommunalt samarbeid.

Kommunene har en viktig rolle i det nasjonale arbeidet med utvikling av IKT: Kommunene har ansvar for å gjennomføre nødvendige tiltak for å fullføre innføring og realisering av gevinster på de områder hvor det foreligger tekniske løsninger, herunder elektronisk meldingsutveksling. Det er behov for at kommunene vurderer samarbeidsmodeller for bedre koordinering og samordning. Gode samarbeidsmodeller skal bidra til bedre utnyttelse av kompetanse, kapasitet og ressurser i det nasjonale e-helsearbeidet i tråd med vedtatte helsepolitiske mål og tilrådninger i nasjonalt e-helsestyre.

Altinn for kommunene

Altinn er en nasjonal felleskomponent som statlige etater som hovedregel skal bruke ved produksjon av relevante digitale tjenester. Kommunene kan også bruke Altinn, og i januar 2016 ble Brønnøysundregistrene og KS enige om en avtale som gjør det enklere for kommunesektoren å tilby nye, nettbaserte tjenester. Kommuner som ønsker å benytte denne avtalen kan ta kontakt med KS for mer informasjon.

Folkeregisteret er blitt gratis

Fra 1. januar 2016 ble standardtjenester i Folkeregisteret gratis for alle virksomheter. Standardtjenester omfatter blant annet oppslag på nett, vask og vedlikehold av registre og de fleste uttrekk fra databasen. Det betyr at kostnaden for bruk av Folkeregisteret faller bort for kommunene. Gratis tjenester fra Folkeregisteret gir kommunene muligheten til å øke bruken av direkte oppslag i registeret, og på den måten få et bedre og mer oppdatert datagrunnlag.

Tjenester som ikke er standardtjenester er videreført som betalingstjenester.

Bruk IT-standarder

Kommunene skal bruke obligatorisk IT-standarder slik de framgår av standardiseringsforskriften.⁴ I tillegg bør kommunene også benytte de anbefalte standardene. Standardene legger til rette for og fremmer elektronisk samhandling med og i forvaltningen. *Referansekatalogen* gir en oversikt over anbefalte og obligatoriske IT-standarder i offentlig sektor.⁵ Spørsmål om bruk av standarder kan rettes til Difi.

Ny løsning for Offentlig Elektronisk Postjournal (OEP)

Difi og Oslo kommune samarbeider i prosjektet *eInnsyn* for å utvikle en felles innsynsløsning for *Offentlig Elektronisk Postjournal* (OEP) og Oslo kommunes *Søk i politiske saker* (SIPS).

Løsningen skal etter planen lanseres ved årsskiftet 2017/2018. Det er lagt til grunn at løsningen skal utvikles slik at den også kan benyttes av andre kommuner og av fylkeskommuner.

Oslo kommune er i dialog med sentrale organer i kommunesektoren og vil invitere til deltakelse i piloter. Kommuner eller fylkeskommuner som ønsker informasjon, som vil prøve ut tjenesten eller som ønsker å publisere i en felles tjeneste som *eInnsyn* kan ta kontakt med Oslo kommune eller Difi. For mer informasjon se <https://einnsyn.difi.no/>.

Kommunale veiledningstilbud

KS og KMD undertegnet den 30. juni 2016 en intensjonsavtale om utvikling av et kommunalt veiledningstilbud for økt digital kompetanse. Tilbudet skal bidra til at de som har liten erfaring med digitale løsninger blir mer selvhjulpne i bruk av data og digitale tjenester. Veiledningstilbudet skal ikke være en nyetablering i kommunene, men en videreutvikling og samordning av den innbyggjerservice som kommunene allerede tilbyr sine innbyggere. Dette kan f.eks. inngå som en del av folkebibliotekets generelle veiledningstilbud, kommunens servicekontor, eller veiledning fra kommunale fagavdelinger.

Et felles ettårig prosjekt eid av KMD og KS blir igangsatt i januar 2017 og skal blant annet utvikle et konsept til kommunene for etablering og drift av et veiledningstilbud innen digital kompetanse. Konseptet vil inkludere opplæringsressursene som er utviklet under Digidel-programmet (www.digidel.no). Kommunene bestemmer selv hvordan et slikt veiledningstilbud skal organiseres lokalt.

---

⁴ Forskrift 5 april 2013 nr. 959 om IT-standarder i offentlig forvaltning. <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2013-04-05-959>.

⁵ <https://www.difi.no/fagomrader-og-tjenester/digitalisering-og-samordning/standarder/referansekatalogen>.

Kommunestruktur og IKT

KMD anbefaler at berørte kommuner tar høyde for kommende endringer i kommune- og fylkesstruktur ved etablering av nye eller oppgradering av eksisterende fagsystemer eller digitale tjenester. Ved sammenslåing av kommuner og fylker vedtas som hovedregel nye kommune- og fylkesnumre, og det er viktig at systemene er tilstrekkelig fleksible til å håndtere endringer av denne typen.

Som del av kommunereformen har Kartverket fått i rolle fra KMD å koordinere samarbeidet mellom statlige virksomheter og involverte kommuner, og avdekke avhengigheter mellom ulike IT-løsninger. Det er blant annet utarbeidet en sjekklister for kommuner som skal gjennomføre sammenslåing, med oversikt over oppgaver og tidsfrister. Nyttig informasjon om kommunereform og digitalisering finnes på <http://www.kartverket.no/kommunereform/>.

2. Digitaliseringsrundskrivet for statlige virksomheter

Digitaliseringsrundskrivet (rundskriv H-09/2016) er en sammenstilling av pålegg og anbefalinger vedrørende digitalisering i offentlig sektor, og gir et helhetlig bilde av hvilke føringer som gjelder. Det gjelder for statlige virksomheter, og har blitt sendt ut hvert år siden 2009.

Rundskrivet sendes i år også til kommunene, som et vedlegg til dette brevet. Rundskrivet henviser til en rekke krav som er hjemlet i lov, og som derfor også gjelder kommunene. De øvrige kravene i rundskrivet gjelder ikke for kommunene.

Departementet oppfordrer kommunene til å gjøre seg kjent med kravene som stilles til statlige virksomheter på digitaliseringsområdet, og også til å vurdere om noen av anbefalingene kan være relevante for kommunenes digitaliseringsarbeid.

Med hilsen

Jan Hjelle (e.f.)
ekspedisjonssjef

Timothy Szlachetko
seniorrådgiver

1 vedlegg: Digitaliseringsrundskrivet (H-09/16)

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

Adresseliste

Agdenes kommune	Rådhuset	7316	LENSVIK
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Alstahaug kommune	Rådhuset	8805	SANDNESSJØEN
Alta kommune	Postboks 1403	9506	ALTA
Alvdal kommune		2560	ALVDAL
Andebu kommune	Andebu sentrum 1	3158	ANDEBU
Andøy kommune	Postboks 187	8483	ANDENES
Aremark kommune	Rådhuset	1798	AREMARK
Arendal kommune	Postboks 780 Stoa	4809	ARENDALE
Asker kommune	Postboks 353	1372	ASKER
Askim kommune	Postboks 2003	1802	ASKIM
Askvoll kommune	Postboks 174	6988	ASKVOLL
Askøy kommune	Postboks 323	5323	KLEPPESTØ
Audnedal kommune	Rådhuset	4525	KONSMO
Aukra kommune	Kommunehuset	6480	AUKRA
Aure kommune	Postboks 134	6689	AURE
Aurland kommune	Vangen 1	5745	AURLAND
Aurskog-Høland kommune	Rådhusveien 3	1940	BJØRKELANGEN
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDALE
Austevoll kommune	Kommunehuset	5392	STOREBØ
Austrheim kommune	Sætre marka 2	5943	AUSTRHEIM
Averøy kommune	Postboks 152 Bruhagen	6538	AVERØY
Balestrand kommune	Kong Beles veg 20	6899	BALESTRAND
Ballangen kommune	Postboks 44	8546	BALLANGEN
Balsfjord kommune	Rådhusgata 11	9050	STORSTEINNES
Bamble kommune	Pb. 80	3993	LANGESUND
Bardu kommune	Postboks 401	9365	BARDU
Beiarn kommune	Moldjord	8110	MOLDJORD
Berg kommune	Skaland	9385	SKALAND
Bergen kommune	Postboks 7700	5020	BERGEN
Berlevåg kommune	Torget 4	9980	BERLEVÅG
Bindal kommune	Rådhuset	7980	TERRÅK
Birkenes kommune	Postboks 115	4795	BIRKELAND
Bjerkreim kommune	Postboks 17	4389	VIKESÅ
Bjugn kommune	Rådhuset	7160	BJUGN
Bodø kommune	Postboks 319	8001	BODØ
Bokn kommune	Boknatun	5561	BOKN
Bremanger kommune	Postboks 104	6721	SVELGEN
Brønnøy kommune	Rådhuset	8905	BRØNNØYSUND
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Bygland kommune	Kommunehuset	4745	BYGLAND
Bykle kommune	Rådhuset	4754	BYKLE

Adresseliste

Bærum kommune	Rådhuset	1304	SANDVIKA
Bø kommune	Postboks 83	3833	BØ I TELEMARK
Bø kommune	Rådhuset	8475	STRAUMSJØEN
Bømlo kommune	Kommunehuset	5430	BREMNES
Båtsfjord kommune	Postboks 610	9991	BÅTSFJORD
Dovre kommune	Kongsv. 4	2662	DOVRE
Drammen kommune	Engene 1	3008	DRAMMEN
Drangedal kommune	Gudbrandsvei 7	3750	DRANGEDAL
Dyrøy kommune	Dyrøytunet 1	9311	BRØSTADBOTN
Dønna kommune	Solfjellsjøen	8820	DØNNA
Eid kommune	Rådhusvegen 11	6770	NORDFJORDEID
Eide kommune		6490	EIDE
Eidfjord kommune	Simadalsvegen 1	5783	EIDFJORD
Eidsberg kommune	Ordfører Voldens vei 1	1850	MYSEN
Eidskog kommune	Postboks 94	2230	SKOTTERUD
Eidsvoll kommune	Rådhusgata 1	2080	EIDSVOLL
Eigersund kommune	Postboks 580	4379	EGERSUND
Elverum kommune	PB 403	2418	ELVERUM
Enebakk kommune	Prestegårdsveien 4	1912	ENEBAKK
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Etne kommune	Postboks 54	5591	ETNE
Etnedal kommune	Kyrkjevegen 10 Bruflat	2890	ETNEDAL
Evenes kommune	Postboks 43	8539	BOGEN I OFOTEN
Evje og Hornnes kommune	Evjemoen	4735	EVJE
Farsund kommune	Postboks 100	4552	FARSUND
Fauske kommune	Postboks 93	8201	FAUSKE
Fedje kommune	Stormarkvegen 49	5947	FEDJE
Fet kommune	Postboks 100	1901	FETSUND
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Finnøy kommune	Rådhuset	4160	FINNØY
Fitjar kommune	Postboks 83	5418	FITJAR
Fjaler kommune	Postboks 54	6961	DALE I SUNNFJORD
Fjell kommune	Postboks 184	5342	STRAUME
Flakstad kommune		8380	RAMBERG
Flatanger kommune	Postboks 24	7770	FLATANGER
Flekkefjord kommune	Kirkegaten 50	4400	FLEKKEFJORD
Flesberg kommune	Postmottak	3623	LAMPELAND
Flora kommune	Markegata 51	6900	FLORØ
Flå kommune	Kommunehuset	3539	FLÅ
Folldal kommune		2580	FOLLDAL
Forsand kommune	Kommunehuset	4110	FORSAND
Fosnes kommune	Servicekontoret	7856	JØA

Adresseliste

Fredrikstad kommune	Postboks 1405	1602	FREDRIKSTAD
Frogn kommune	Postboks 10	1441	DRØBAK
Froland kommune	Osedal	4820	FROLAND
Frosta kommune	Alstad	7633	FROSTA
Fræna kommune	Rådhuset	6440	ELNESVÅGEN
Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Fusa kommune	Postboks 24	5649	EIKELANDSOSEN
Fyresdal kommune	Kommunehuset	3870	FYRESDAL
Førde kommune	Postboks 338	6802	FØRDE
Gamvik kommune	Postboks 174	9770	MEHAMN
Gaular kommune		6973	SANDE I SUNNFJORD
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	INNDYR
Giske kommune	Rådhuset	6050	VALDERØYA
Gjemnes kommune	Kommunehuset	6631	BATNFJORDSØRA
Gjerdrum kommune	Pb 10	2024	GJERDRUM
Gjerstad kommune	Kommunehuset	4980	GJERSTAD
Gjesdal kommune	Rettedalen 1	4330	ÅLGÅRD
Gjøvik kommune	Postboks 630	2810	GJØVIK
Gloppen kommune	Grandavegen 9	6823	SANDANE
Gol kommune	Gamlevegen 4	3550	GOL
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Grane kommune	Industriveien 2	8680	TROFORS
Granvin herad	Postboks 13	5733	GRANVIN
Gratangen kommune	Årstein	9470	GRATANGEN
Grimstad kommune	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Grue kommune	Postboks 173	2261	Kirkenær
Gulen kommune		5966	EIVINDVIK
Hadsel kommune	Rådhusgata 5	8450	STOKMARKNES
Halden kommune	Postboks 150	1751	HALDEN
Halsa kommune	Liabø	6683	VÅGLAND
Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Hamarøy kommune	Kommunehuset	8294	HAMARØY
Hammerfest kommune	Postboks 1224	9616	HAMMERFEST
Haram kommune	Storgata 19	6270	BRATTVÅG
Hareid kommune	Rådhusplassen 5	6060	HAREID
Harstad kommune	Postmottak	9479	HARSTAD
Hasvik kommune	Postboks 43	9593	BREIVIKBOTN
Hattfjelldal kommune	O.T.Olsens vei 3 A	8690	HATTFJELLDAL
Haugesund kommune	Postboks 2160	5504	HAUGESUND

Adresseliste

Hedmark fylkeskommune	Postboks 4404 Bedriftssenteret	2325	HAMAR
Hemne kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Hemnes kommune	Sentrumsveien 1	8646	KORGEN
Hemsedal kommune	Kommunehuset	3560	HEMSEDAL
Herøy kommune	Postboks 274	6099	FOSNAVÅG
Herøy kommune	Kommunehuset	8850	HERØY
Hitra kommune	Rådhuset	7240	HITRA
Hjartdal kommune	Sauland	3692	SAULAND
Hjelmeland kommune	Vågen	4130	HJELMELAND
Hobøl kommune	Elvestadveien 1000	1827	HOBØL
Hof kommune	Hofslundveien 5	3090	HOF
Hol kommune	Ålmannvegen 8	3576	HOL
Hole kommune	Viksveien 30	3530	RØYSE
Holmestrand kommune	Postboks 318	3081	HOLMESTRAND
Holtålen kommune	Hovsletta	7380	ÅLEN
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Hornindal kommune	Postboks 24	6761	HORNINDAL
Horten kommune	Pb 10	3191	HORTEN
Hurdal kommune	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
Hurum kommune	Nordre Sætrevei 1	3475	SÆTRE
Hvaler kommune	Storveien 32	1680	SKJÆRHALDEN
Hyllestad kommune	Hyllestad kommunehus	6957	HYLLESTAD
Hægebostad kommune	Birkeland	4595	TINGVATN
Høyanger kommune	Postboks 159	6991	HØYANGER
Høylandet kommune	Administrasjonsbygget	7977	HØYLANDET
Hå kommune	Postboks 24	4368	VARHAUG
Ibestad kommune	Rådhuset	9450	HAMNVIK
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Iveland kommune	Birketveit	4724	IVELAND
Jevnaker kommune	Kirkegata 6	3520	JEVNAKER
Jondal kommune	Kommunehuset	5627	JONDAL
Jølster kommune	Kommunehuset	6843	SKEI I JØLSTER
Karasjok kommune	Raddeviessogeaidnu 4	9730	KARASJOK
Karlsøy kommune	Rådhuset	9130	HANSNES
Karmøy kommune	Statsråd Vinjes gate 25	4250	KOPERVIK
Kautokeino kommune	Bredbuktnesvn. 6	9520	KAUTOKEINO
Klepp kommune	Postboks 25	4358	KLEPPE
Klæbu kommune	Postboks 200	7541	KLÆBU
Kongsberg kommune	Postboks 115	3602	KONGSBERG
Kongsvinger kommune		2226	KONGSVINGER
Kragerø kommune	Pb. 128	3791	KRAGERØ

Adresseliste

Kristiansand kommune	Postboks 417 Lund	4604	KRISTIANSAND S
Kristiansund kommune	Postboks 178	6501	KRISTIANSUND N
Krødsherad kommune		3536	NORESUND
Kvalsund kommune	Rådhusv. 18	9620	KVALSUND
Kvam herad	Grovagjelet 16	5600	NORHEIMSUND
Kvinesdal kommune	Nesgata 11	4480	KVINESDAL
Kvinnherad kommune	Rådhuset	5470	ROSENDAL
Kviteseid kommune	Kviteseidgata 13	3850	KVITeseID
Kvitsøy kommune		4180	KVITSØY
Kvæfjord kommune	Bygdeveien 26	9475	BORKENES
Kvænangen kommune	Burfjord	9161	BURFJORD
Kåfjord kommune	Postboks 74	9148	OLDERDALEN
Lardal kommune	Svarstadtunet 15	3275	SVARSTAD
Larvik kommune	Postboks 2020	3255	LARVIK
Lavangen kommune	Nessveien 7	9357	TENNEVOLL
Lebesby kommune	Postboks 38	9790	KJØLLEFJORD
Leikanger kommune	Skrivarvegen 7	6863	LEIKANGER
Leirfjord kommune	Kommunehuset	8890	LEIRFJORD
Leka kommune	Lekatun	7994	LEKA
Leksvik kommune	Kommunehuset	7120	LEKSVIK
Lenvik kommune	Postboks 602	9306	FINNSNES
Lesja kommune	Kommunehuset	2665	LESJA
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Lier kommune	PB 205	3401	LIER
Lierne kommune	Administrasjonsbygget	7882	NORDLI
Lillehammer kommune	Postboks 986	2626	LILLEHAMMER
Lillesand kommune	Postboks 23	4791	LILLESAND
Lindesnes kommune	Postboks 183 Vigeland	4524	LINDESNES
Lindås kommune	Felles postmottak Kvernhusmyrane 20	5914	ISDALSTØ
Lom kommune	Sognefjellsveien 6	2686	LOM
Loppa kommune	Parkveien 1-3	9550	ØKSFJORD
Lund kommune	Moiveien 9	4460	MOI
Lunner kommune	Sandsvegen 1	2740	ROA
Lurøy kommune	Rådhuset	8766	LURØY
Luster kommune	Rådhuset	6868	GAUPNE
Lyngdal kommune	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Lyngen kommune	Strandveien 24	9060	LYNGSEIDET
Lærdal kommune	Postboks 83	6886	LÆRDAL
Lødingen kommune	Postboks 83	8411	LØDINGEN
Lørenskog kommune	Postboks 304	1471	LØRENSKOG
Løten kommune	Postboks 113	2341	LØTEN

Adresseliste

Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Mandal kommune	Postboks 905	4509	MANDAL
Marker kommune	Postboks 114	1871	ØRJE
Marnardal kommune	Rådhuset	4534	MARNARDAL
Masfjorden kommune	Sandnes	5981	MASFJORDNES
Meland kommune	Postboks 79	5906	FREKHAUG
Meldal kommune	Kvamsveien 2	7336	MELDAL
Melhus kommune	Rådhuset	7224	MELHUS
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	ØRNES
Meråker kommune	Rådhuset	7530	MERÅKER
Midsund kommune	Midsund	6475	MIDSUND
Midtre Gauldal kommune	Rådhuset	7290	STØREN
Modalen kommune	Mo	5729	MODALEN
Modum kommune	Postboks 38	3371	VIKERSUND
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Moskenes kommune	Rådhuset	8390	REINE
Moss kommune	Postboks 175	1501	MOSS
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Målselv kommune	Kommunehuset	9321	MOEN
Måsøy kommune	Torget 1	9690	HAVØYSUND
Namdalseid kommune	Gløttvegen 2	7750	NAMDALSEID
Namsos kommune	Postboks 333 Sentrum	7801	NAMSOS
Namsskogan kommune		7890	NAMSSKOGAN
Nannestad kommune	Teiealleen 31	2030	NANNESTAD
Narvik kommune	Postmottak	8512	NARVIK
Naustdal kommune	Postboks 43	6806	NAUSTDAL
Nedre Eiker kommune	Postboks C	3051	MJØNDALEN
Nes kommune	Postboks 114	2151	ÅRNES
Nes kommune	Rukkedalsvegen 46	3540	NESBYEN
Nesna kommune	Movegen 24	8700	NESNA
Nesodden kommune	Postboks 123	1451	NESODDTANGEN
Nesseby kommune	Rådhuset	9840	VARANGERBOTN
Nesset kommune	Kommunehuset	6460	EIDSVÅG I ROMSDAL
Nissedal kommune	Kommunehuset	3855	TREUNGEN
Nittedal kommune	Pb 63	1483	SKYTТА
Nome kommune	Ringsevja 30	3830	ULEFOSS
Nord-Aurdal kommune	Boks 143	2901	FAGERNES
Norddal kommune	Postboks 144	6211	VALLDAL
Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRА
Nordkapp kommune	Postboks 403	9751	HONNINGSVÅG

Adresseliste

Nordland fylkeskommune	Prinsens gate 100	8048	BODØ
Nord-Odal kommune	Herredsveien 2	2120	SAGSTUA
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	DOKKA
Nordreisa kommune	Postboks 174	9156	STORSLETT
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Seilmakergata 2	7735	STEINKJER
Nore og Uvdal kommune	Sentrum 16	3630	RØDBERG
Notodden kommune	Postboks 193	3672	NOTODDEN
Nærøy kommune	Idrettsvegen 1	7970	KOLVEREID
Nøtterøy kommune	Postboks 250 Borgheim	3163	BORGHEIM
Odda kommune	Opheimsgata 31	5750	ODDA
Oppdal kommune	Inge Krokanns vei 2	7340	OPPDAL
Oppegård kommune	Postboks 510	1411	KOLBOTN
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Orkdal kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Os kommune	Postboks 84	5202	OS
Osen kommune	Kommunehuset	7740	STEINSDALEN
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Oslo kommune	Rådhuset	0037	OSLO
Osterøy kommune	Rådhuset	5282	LONEVÅG
Overhalla kommune	Svalivn. 2	7863	OVERHALLA
Porsanger kommune	Rådhuset	9712	LAKSELV
Porsgrunn kommune	Pb. 128	3901	PORSGRUNN
Radøy kommune	Radøyvegen 1690	5936	MANGER
Rakkestad kommune	Postboks 264	1891	RAKKESTAD
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO I RANA
Randaberg kommune	Postboks 40	4096	RANDABERG
Rauma kommune	Vollan 8 A	6300	ÅNDALSNES
Re kommune	Postboks 123	3164	REVTAL
Rendalen kommune	Postmottak kommunehuset	2485	RENDALEN
Rennebu kommune	Kommunehuset	7391	RENNEBU
Rennesøy kommune	Postboks 24	4159	RENNESØY
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Ringebu kommune	Hanstadgata 4	2630	RINGEBU
Ringerike kommune	Pb 123 Sentrum	3502	HØNEFOSS
Ringsaker kommune	Postboks 13	2381	BRUMUNDDAL
Rissa kommune	Rådhusveien 13	7100	RISSA
Risør kommune	Postboks 158	4952	RISØR
Roan kommune		7180	ROAN
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Rollag kommune		3626	ROLLAG

Adresseliste

Rygge kommune	Larkollveien 9	1570	DILLING
Rælingen kommune	Postboks 100	2025	FJERDINGBY
Rødøy kommune	Postboks 93	8185	VÅGAHOLMEN
Rømskog kommune	Kommunehuset	1950	RØMSKOG
Røros kommune	Bergmannsgata 23	7374	RØROS
Røst kommune	Rådhuset	8064	RØST
Røyken kommune	Katrineåsveien 20	3440	RØYKEN
Røyrvik kommune	Kommunehuset	7898	LIMINGEN
Råde kommune	Skråtorpveien 2 A	1640	RÅDE
Salangen kommune	Postboks 77	9355	SJØVEGAN
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN
Samnanger kommune	Kommunehuset	5650	TYSSE
Sande kommune	Rådhuset	6084	LARSNES
Sande kommune	Postboks 300	3071	SANDE I VESTFOLD
Sandefjord kommune	Postboks 2025	3202	SANDEFJORD
Sandnes kommune	Postboks 583	4305	SANDNES
Sandøy kommune	Harneshaug	6487	HARØY
Sarpsborg kommune	Postboks 237	1702	SARPSBORG
Sauda kommune	Postboks 44	4201	SAUDA
Sauherad kommune	Idunsvoll 3	3812	AKKERHAUGEN
Sel kommune	Botten Hansens gt 9	2670	OTTA
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Selje kommune		6740	SELJE
Seljord kommune	Brøløsvegen 13 A	3840	SELJORD
Sigdal kommune		3350	PRESTFOSS
Siljan kommune	Postboks 16	3749	SILJAN
Sirdal kommune	Tonstadvegen 28, Rådhuset	4440	TONSTAD
Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Skedsmo kommune	Postboks 313	2001	LILLESTRØM
Ski kommune	Postboks 3010	1402	SKI
Skien kommune	Postboks 158	3701	SKIEN
Skiptvet kommune	Postboks 115	1806	SKIPTVET
Skjervøy kommune	Postboks 145	9189	SKJERVØY
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK
Skodje kommune	Rådhuset	6260	SKODJE
Skånland kommune	Postboks 240	9439	EVENSKJER
Smøla kommune	Postboks 34	6571	SMØLA
Snillfjord kommune	Krokstadøra	7257	SNILLFJORD
Snåsa kommune	Sentrum	7760	SNÅSA
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Fylkeshuset, Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sogndal kommune	Postboks 153	6851	SOGNDAL

Adresseliste

Sokndal kommune	Gamleveien 20	4380	HAUGE I DALANE
Sola kommune	Postboks 99	4097	SOLA
Solund kommune	Kommunehuset	6924	HARDBAKKE
Songdalen kommune	Postboks 53	4685	NODELAND
Sortland kommune	Postboks 117	8401	SORTLAND
Spydeberg kommune	Stasjonsgata 35	1820	SPYDEBERG
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	STAVANGER
Steigen kommune	Leinesfjord	8283	LEINESFJORD
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Stjørdal kommune	Postboks 133	7501	STJØRDAL
Stokke kommune	Postboks 124	3161	STOKKE
Stord kommune	Postboks 304	5402	STORD
Stordal kommune	Kommunehuset	6250	STORDAL
Stor-Elvdal kommune	Pb 85	2481	KOPPANG
Storfjord kommune	Hatteng	9046	OTEREN
Strand kommune	Postboks 115	4126	JØRPELAND
Stranda kommune	Øyna 13	6200	STRANDA
Stryn kommune	Tonningsgata 4	6783	STRYN
Sula kommune	Postboks 280	6039	LANGEVÅG
Suldal kommune	Eidsvegen 7	4230	SAND
Sund kommune	Postboks 23	5371	SKOGSVÅG
Sunndal kommune	Postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Surnadal kommune	Bårdshaugvegen 1	6650	SURNADAL
Sveio kommune	Postboks 40	5559	SVEIO
Svelvik kommune	P.b. 40	3061	SVELVIK
Sykkylven kommune		6230	SYKKYLVEN
Søgne kommune	Postboks 1051	4682	SØGNE
Sømna kommune	Vik	8920	SØMNA
Søndre Land kommune	Hovsbakken 1	2860	HOV
Sør-Aurdal kommune	Tingvollbakkin 15	2930	BAGN
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	STRAUMEN
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Sørreisa kommune	Storveien 20	9310	SØRREISA
Sør-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Sørumsand kommune	Postboks 113	1921	SØRUMSAND
Sør-Varanger kommune	Postboks 406	9915	KIRKENES
Tana kommune	Rådhusveien 24	9845	TANA
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Time kommune	Postboks 38	4349	BRYNE
Tingvoll kommune	Kommunehuset	6630	TINGVOLL

Adresseliste

Tinn kommune	Postboks 14	3661	RJUKAN
Tjeldsund kommune	Rådhuset	9444	HOL I TJELDSUND
Tjøme kommune	Rødsgata 36	3145	TJØME
Tokke kommune	Storvegen 60	3880	DALEN
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Torsken kommune		9380	GRYLLEFJORD
Tranøy kommune	Kommunehuset	9304	VANGSVIK
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Tromsø kommune	Postboks 6900	9299	TROMSØ
Trondheim kommune	Postboks 2300 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Trysil kommune	Postboks 200	2421	TRYSIL
Træna kommune	Postboks 86	8770	TRÆNA
Trøgstad kommune	Postboks 34	1861	TRØGSTAD
Tvedestrand kommune	Postboks 38	4901	TVEDESTRAND
Tydal kommune	Ås	7590	TYDAL
Tynset kommune	Torvgata 1	2500	TYNSET
Tysfjord kommune	Postboks 104	8591	KJØPSVIK
Tysnes kommune	Rådhuset	5685	UGGDAL
Tysvær kommune	Postboks 94	5575	AKSDAL
Tønsberg kommune	Postboks 2410	3104	TØNSBERG
Ullensaker kommune	Postboks 470	2051	JESSHEIM
Ullensvang herad		5780	KINSARVIK
Ulstein kommune	Postboks 143	6067	ULSTEINVIK
Ulvik herad	Skeiesvegen 3	5730	ULVIK
Utsira kommune	Postboks 63	5547	UTSIRA
Vadsø kommune	Postboks 614	9811	VADSØ
Vaksdal kommune	Konsul Jebsens gate 16	5722	DALEKVAM
Valle kommune	Postboks 4	4747	VALLE
Vang kommune	Kommunehuset - Tyinvegen 5161	2975	VANG I VALDRES
Vanylven kommune	Rådhuset	6143	FISKÅ
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Vefsn kommune	Postboks 560	8651	MOSJØEN
Vega kommune	Gladstad	8980	VEGA
Vegårshei kommune	Administrasjonsbygget	4985	VEGÅRSHEI
Vennesla kommune	Postboks 25	4701	VENNESLA
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Verran kommune	Liavegen 1	7790	MALM
Vest-Agder fylkeskommune	Postboks 517 Lundsiden	4605	KRISTIANSAND S
Vestby kommune	Postboks 144	1541	VESTBY
Vestfold fylkeskommune	Svend Foyns gate 9	3126	TØNSBERG
Vestnes kommune	Rådhuset	6390	VESTNES

Adresseliste

Vestre Slidre kommune	Slidrevegen 16	2966	SLIDRE
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Vestvågøy kommune	Postboks 203	8376	LEKNES
Vevelstad kommune	Kommunehuset	8976	VEVELSTAD
Vik kommune	Postboks 134	6891	VIK I SOGN
Vikna kommune	Postboks 133 Sentrum	7901	RØRVIK
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	ØLEN
Vinje kommune	Vinjevegen 192	3890	VINJE
Volda kommune	Stormyra 2	6100	VOLDA
Voss kommune	Postboks 145	5701	VOSS
Værøy kommune	Værøy kommune	8063	VÆRØY
Vågan kommune	Rådhuset	8305	SVOLVÆR
Vågsøy kommune	Postboks 294	6701	MÅLØY
Vågå kommune	Edv. Stormsveg 2	2680	VÅGÅ
Våler kommune	Vålgutua 251	2436	VÅLER I SOLØR
Våler kommune	Kjosveien 1	1592	VÅLER I ØSTFOLD
Øksnes kommune	Postboks 33	8439	MYRE
Ørland kommune	Postboks 401	7129	BREKSTAD
Ørskog kommune	Rådhuset	6240	ØRSKOG
Ørsta kommune	Dalevegen 6	6153	ØRSTA
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA
Øvre Eiker kommune	Postboks 76	3301	HOKKSUND
Øyer kommune	Kongsvegen 325 Tingeberg	2636	ØYER
Øygarden kommune	Øygarden rådhus	5337	RONG
Øystre Slidre kommune	Tingvang, Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Ål kommune	Torget 1	3570	ÅL
Ålesund kommune	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
Åmli kommune	Gata 5	4865	ÅMLI
Åmot kommune	Rådhuset, Torget 1	2450	RENA
Årdal kommune	Statsråd Evensensveg 4	6885	ÅRDALSTANGEN
Ås kommune	Postboks 195	1431	ÅS
Åseral kommune	Gardsvegen 68	4540	ÅSERAL
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA